

Ewa RZETELSKA-FELESZKO (Warszawa)

BUDOWA SŁOWOTWÓRCZA NAZW WODNYCH W LEWYM DORZECZU DRINY

(Na podstawie D. Vujičića, *Hidronimi u lijevom slivu Drine*, 1982)

Rozwijające się intensywnie w różnych krajach słowiańskich badania nad hydronimią zmiierzają w efekcie do uzyskania ogólnego obrazu hydronimii słowiańskiej. Chodzi tu zarówno o poznanie leksyki, która stała się podstawą nazw wodnych, jak i o poznanie ich struktury. Próbne badania porównawcze pokazują, że znaczna część nazw wodnych na różnych obszarach słowiańskich powstała od wspólnych, prasłowiańskich podstaw leksykalnych.¹ Jest to przeważnie leksyka o charakterze topograficznym, mówiąca o cechach wody lub koryta rzeki (jeziora), o topografii okolicy, o roślinności i świecie zwierzęcym.

Równie ważne, jak poznanie podstaw leksykalnych, jest poznanie struktury nazw wodnych. I w tym wypadku próbne badania porównawcze pokazują bardzo wyraźną zbieżność nazw wodnych z różnych obszarów słowiańskich².

Monograficzne opracowania różnych dorzeczy publikowane w Polsce, Jugosławii, Bułgarii, na Ukrainie, na Słowacji czy w innych krajach różnią się najczęściej metodą opracowania materiału. Dla porównania systemu hydronimicznego polskiego z systemem hydronimicznym któregoś z dorzeczy jugosłowiańskich konieczne okazuje się przepracowanie porównywanych dorzeczy według jednej przyjętej metody.

Pisząc recenzję o ogromnie ciekawej monografii D. Vujičića³ stwierdziłam, że w rozdziałach syntetycznych jego pracy przedstawione są tylko »modele nazewnicze« to znaczy 6 najczęstszych sposobów tworzenia nazw na

¹ Por. J. Duma, E. Rzetelska-Feleszko, *Zagadnienia hydronimii różnych obszarów słowiańskich*, *Z polskich studiów sławistycznych* 5, 1978, s. 469—476; E. Rzetelska-Feleszko, *Hydronimia lewego dorzecza Driny z polskiej perspektywy* (w druku), Skopje, *Festschrift dla B. Videoskiego*.

² Por. przypis 1.

³ D. Vujičić, *Hidronimi (imena voda) u lijevom slivu Drine*, Sarajevo 1982. ss. 227; E. Rzetelska-Feleszko, *Recenzja w: Onomastica* 30, 1986, s. 277—281.

terenie Bośni, nie ma natomiast pełnej analizy słowotwórczej tego typu, jaką przeprowadza się w polskich pracach toponimicznych. Rozpisałam więc do własnej kartoteki wszystkie nazwy hasłowe wymienione przez D. Vujičića i opracowałam ich analizę słowotwórczą. Sądzę, że uzyskany w ten sposób obraz budowy słowotwórczej nazw wodnych z dorzecza Driny może posłużyć do dalszych ujęć porównawczych.

Na nazwy wodne opublikowane przez D. Vujičića składają się nazwy rzek, potoków, źródeł i studni, jezior i stawów. D. Vujičić umieścił w książce także niektóre nazwy terenowe, np. nazwy wysp. Nie biorę ich pod uwagę ograniczając się ściśle do nazw wodnych. Przy każdej cytowanej nazwie podana jest strona w książce D. Vujičića. Etymologie nazw podaję za D. Vujičićem.

Analiza budowy słowotwórczej nazw oparta jest o metodę analizy strukturalnej, wprowadzanej do polskiej onomastyki przez Stanisława Rosponda⁴. Metoda ta jest przyjęta w wielu polskich pracach toponimicznych.

I. NAZWY PRYMARNE

1. Nazwy równe apelatywom, tj. przeniesione z apelatywów bez derywacji:
 - 1.1. Nazwy równe substantiwom:

w singularis: *Bàra* 126, *Bèreg* 95 (por. sch. *brëg*, forma *Bèreg* jest zwrotną pożyczką z węgierskiego), *Gñât* 59 (znaczenie apelatywne 'wyrobiana dolina'), *Jàsika* 114 (w znaczeniu 'populus tremula'), *Jèzero* 51, 55, 64, 106, 132, *Kòrijen* 69, *Kòrito* 72, 98, 113, *Òtoka* 176, *Pòtok* 71, 78, *Rjèčica* // *Rèčica* 64, 139, *Rijeka* // *Rijèka* 96, 152, 171, 131, *Sìga* 145 ('proszek wapienny'), *Smrèka* 114, *Šipat* 109 (od appell. *šipak*), *Tabhàna* 154 (z turec.), *Vřba* 113, *Vrèlo* 143, 145, *Vòda* 120.

w pluralis: *Kàzani* 128 (z turec.), *Lòkve* 51, *Mèđedi* 66 (od *medvjed*), *Mòčila* 67, *Òbàrci* 161, *Rèčice* 132, *Ròzge* 55, *Vrèla* 160.
 - 1.2. Nazwy równe adiectivom: *Bijelā* 84, *Glûhā* 138, *Slāna* 159, *Sûhi* 96, *Sûhā* 112, 114, *Sûhō* 160.
2. Nazwy przeniesione z nazw własnych:
 - 2.1. przeniesione z nazw wsi: *Cèrskā* 158, *Mezgrāja* 183, *Smjèca* 70, *Strvna* 170, *Svràkovac* 104, *Třnovica* 174, *Vinča* 92.

W książce wymienione są też inne jeszcze nazwy rzeczne równe nazwom wsi, ale kierunek przeniesienia nazwy nie jest jednoznaczny. Nazwy te są tutaj pominięte.
 - 2.2. przeniesione z nazw terenowych: *Bùdīm* 135, *Güčina* 139, 170, *Kováčevac* 170, *Kosàrlija* 173, *Sāpna* 166, *Škřbina* 133, *Škril'* 173, *Tāvna* 175.

Przeważnie są to nazwy przeniesione z nazw gor.
 - 2.3. przeniesione z nazw rzek: *Sütjeska* 97 (nazwa źródła).

⁴ Por. S. Rospond, *Klasyfikacja strukturalno-gramatyczna słowiańskich nazw geograficznych*, Wrocław 1957, ss. 73.

- 2.4. przeniesione z nazw osób: *Džáfer* 63, *Rádovān* 145, *Vidošić* 97. Są to nazwy dzierżawcze lub pamiątkowe.
3. Nazwy prymarne niejasne: *Güber* 126, *Stǔblo* 109. (D. Vujičić rekonstruuje jako ewentualne **s-btǫb-blo*).

II. NAZWY SEKUNDARNE

1. Zaliczone tu zostały także nazwy archaiczne, przedśłowiańskie, zaadaptowane do systemu słowiańskiego przy pomocy sufiksального **ǔ* (≤ *-o-*) w masculinum i sufiksального *-a* w femininum: *Jádar* 147 (wg Skoka nazwa ilirska, wg Pavlovića — celtycka, wg Bezłaja — prasłowiańska), *Drina* 39—41, obocznie *Drim* (nazwa indoeuropejska lub ilirska), *Köliná* 68 (z łac. *collinus*), *Gövza* 60 (nazwa romańska lub germańska, ewentualnie też prasłowiańska), *Tāra* 34—37 (nazwa indoeuropejska), *Žěpa* 110 (nazwa niejasna, może romańska).
2. Nazwy słowiańskie z sufiksально-fleksyjnym *-a*:
derywaty odczasownikowe: *Sütjeska* 42, *Vláka* 153,
derywaty od nazw osobowych: *Bòjana* 49 (od *Bojan*), *Dömana* 175 (od *Doman*), *Ötješa* 64 (od **Hotěšb*).
- 3.1. Nazwy z suf. *-ac* (≤ **-ǔcb*)
od adiectiwów: *Blizānac* 109, *Studēnac* 66, 98, 140, pl. *Studēnci* 48,
od substantiwów: *Žljēbac* 120, *Göjenac* 80 (od n. os. *Gojen*), *Drāgosavac* 143 (od n. os. *Dragosav*),
- 3.2. Nazwy z suf. *-avac* (≤ **-av-ǔcb*)
od substantiwów: *Smřkavac* 65
dewerbalne: *Skākavac* 122, 131, 174, 181, *Trěskavac* 47.
- 3.3. Nazwy z suf. *-ovac* // *-evac* (≤ **-ov-ǔcb* // **-'ev-ǔcb*)
od substantiwów: *Hrāstovac* 137, *L'ěskovac* 131, *Mřzovac* 155, *Kñěževac* 128, *Mřčēvac* 145, *Zmājevac* 140, 184, *Bökovac* 126 (od n. os. *Boko*), *Ivovac* 100 (od n. os. *Ivo*), *Křiževac* 76 (od n. os. *Křiž?*), *Prèlovac* 181 (od n. os. *Prelo*), *Rāškovac* 171 (od n. os. *Raško*), *Vlāševac* 55 (od n. etnicznej *Vlah*),
dewerbalne: *Klokòčevac* 172.
- 4.1. Nazwy z suf. *-ica*
od adiectiwów: *Bīstrica* 56, *Kīselica* 130, *Sūšica* 92, 95, 100, 143, *Töplīca* 58,
od substantiwów: *Bārica* 51, *Kātranica* 137 (z turec.), *Klobùčarica* 43, *Lučica* 113, *Ösica* 139 *Perùčica* 45 (może z indeur. **per-ǫt?*), *Rāošica* 67, *Sědrīca* 142 (germańska), *Lòznica* 88 (od nazwy góry), *Vīnčica* 92 (od nazwy wsi), *Jāñica* 184 (od nazwy rzeki), *Drīnica* 184 (od nazwy rzeki), *Mezgrājica* 183 (od nazwy rzeki). Derywaty z suf. *-ica* od nazw innych (większych) rzek mogą mieć charakter deminutywny.
- 4.2. Nazwy z suf. *-anica*
Grāčanica 87, 96 (od **gradǔcb*), *Ösanica* 73 (niejasna).

- 4.3. Nazwy z suf. *-enica*
Srëbrenica 135.
- 4.4. Nazwy z suf. *-nica*
od substantiwów: *Čemèrnica* 93, *Jezèrnica* 140, *Lóvnica* 144, *Ràkitnica* 94, *Rëpušnica* 141, *Sniježnica* 50,
dewerbalne: *Ornica* 152.
Nazwy wymienione w tym punkcie można też interpretować jako formy z suf. *-ica* powstałe od przymiotników w suf. *-n-*.
- 4.5. Nazwy z suf. *-šnica*
Bjělāšnica 141, *Dràgōšnica* 151 (od n. os. *Drago*), *Jābušnica* 45 (od nazwy wsi *Jabuka*), *Trtōrišnica* 43 (od nazwy wsi *Trtorija*).
- 4.6. Nazwy z suf. *-ovica* // *-evica*
Bükovica 139, 138, *Hrènovica* 102 (od n. os. *Hren*), *Kārovica* 93 (od n. os. *Karo*), *Križevica* 126 (od n. os. *Križ*), *Orahovica* 87.
- 4.7. Nazwa z suf. *-ovnica*
Boròvnica 137.
- 4.8. Nazwy z suf. *-štica* (\leq **-sk-ica*)
Bëbroštica 137, *Gòvještica* 94.
- 4.9. Nazwy dwuznaczne, gdzie nazwa rzeki równa jest nazwie wsi i gdzie nie wiadomo, która z tych nazw była pierwotna, a która zaostała przeniesiona (por. wyżej I. 2.1.)
Brëzovica 176—7, *Břštanica* 104, *Dùbnica* 154, *Gràbovica* 141, 142, *Jóšānica* 161, *Kāmenica* 161, *Krāvica* 158, *Lükavica* 153, *Rástošnica* 181, *Trijéšnica* 182.
- 5.1. Nazwy z suf. *-ić* (**-itjo-*)
od adiektiwów: *Cřnić* 71,
od substantiwów: *Bunārić* 106, 146, *Pāčić* 183 (od **p̣ṭṭ*), *Stūblić* 146 (od nazwy własnej *Stublo*), *Nikolić* 149 (od nazwy osobowej), *Stëdrić* 149—150 (od nazwy wsi).
- 5.2. Nazwy z suf. *-nić*
Blžnić 145, *Rātnić* 110 (od **ṛṭṭ*).
- 5.3. Nazwa z suf. *-čić*
Jardānčić 170 (od nazwy wsi *Jārdān*).
Nazwy z suf. *-ić*, *-nić*, *-čić* to nazwy źródeł lub małych potoczków.
- 6.1. Nazwa z suf. *-ač*
Kōtāč 47 (od appell. *kot* 'Winkel', por. *Kota reka* w dorzeczu Wardaru).
- 6.2. Nazwy z suf. *-ača*
od adiektiwów: *Stārača* 170, 183, 184,
od substantiwów: *Glāvača* 178, *Mūnača* 169, *Drīnača* 135 (od nazwy rzeki), *křñača* 140 (adideacja do appell. *kornjača*).
- 6.3. Nazwa z suf. *-ovača*
Bükovača 182, 184.
- 7.1. Nazwa z suf. *-je* (**-vje*)
Mrāmōrje 72 (od *mramor*).

- 7.2. Nazwy z suf. *-ja*
Tišća // *Tišča* 143 (od **těsk-*), *Ūjča* 138 (nazwa archaiczna, może ilirska lub od słow. **vŭkъ*), *Zél'a* 159, *Hōča* 165 (od n. os. *Chot*), *Jāna* 178—180 (z indeur. **ǵā-no-s*), *Prāča* // *Prāca* 81 (od illirskiego plemienia *Partini*).
- 7.3. Nazwy z suf. *-nja*
Jagodnja 122, *Kāpna* 98.
- 7.4. Nazwy z suf. *-(*bn*)*jъ*
Cřvaň 158, *Trūdaň* 75.
8. Nazwy z suf. *-ak* (\leq **-akъ*)
 od adiektiwów: *Dōbrak* 117
 od substantiwów: *Javórak* 49, 65, *Listak* 106, *Pońérak* 119, (od appell. *ponor*), *Vrélak* 55.
- 9.1. Nazwy z suf. *-ak* (\leq **-jakъ*)
 od adiektiwów: *Debèl'āk* 169, *Kisèl'āk* 72, 100,
 od substantiwów: *Miñāk* 112, *Mùñāk* 169, *Vřbl'āk* 113, *Vùčjāk* 119.
- 9.2. Nazwa z suf. *-ňak*
Jāgodňāk 140.
- 10.1. Nazwy z suf. *-ka*
 od nazw wsi: *Dōbropōl'ka* 58 (od wsi *Dōbrō Pōl'e*), *Jèlečka* 61 (od wsi *Jèleč*), *Mil'evka* 63 (od wsi *Mil'evina*), *Mržička* 63, *Rákička* 87.
- 10.2. Nazwa z suf. *-anka*
Mlěčvanka 122 (od nazwy wsi *Mlečva*).
- 10.3. Nazwa z suf. *-avka*
Hřčāvka 46 (od *hrčati*).
- 11.1. Nazwy z suf. *-ik*
 od adiektiwów: *Tōplīk* 92, 95, *Zelènik* 125,
 od substantiwów: *Cèřik* 146, *Krùšik* 181, *Pańik* 185.
- 11.2. Nazwy z suf. *-nik*
Dřmnīk 118 (od grec. *drma*), *Kòritnik* 49, *Žèlèznīk* 142, 144.
 (Mogą to być także nazwy od adiektiwów z suf. *-n*).
- 11.3. Nazhy z suf. *-ovik*
Bukòvik 68, 97, *Dubòvik* 132, *Jelòvik* 97. Są to, podobnie jak część nazw z p. 11.1., nazwy rzek tworzone od nazw drzew. Być może, za podstawę posłużyły adiectiva z suf. *-ov*.
12. Nazwa z suf. *-el* (\leq **-ělъ*)
Tōciel 107 (od *tok-?*).
13. Nazwy z suf. *-lo* (\leq **-dlo*)
Hlādilo 84, *Sušilo* 100.
14. Nazwy z suf. *-ul'a*
Sìpul'a 173, plur. *Ròsul'e* 139.
- 15.1. Nazwy z suf. *-ina* (fem.), *-in* (masc.), *-ine* plur.
 od substantiwów: *Čardāčina* 65 (z turec.), *Grādina* 166, *L'èšina* 160, *Sùto-*

- rina* 151 (od toponimu), *Gôjčina* 101 (od n. os. *Gôjka*), *Bôksin* 158 (od n. os.?), *Lôzine* 157,
dewerbalne: *Skripina* 47.
- 15.2. Nazwa z suf. *-ovine* plur.
Ôrlovine 168.
16. Nazwy z suf. *-iña* (\leq **-ynja*)
Mëkiña 164 (może od **męk-*), *Ràdiña* 156 (nazwa archaiczna, z indeur. **ard-*).
17. Nazwy z suf. *-ana* (fem.), *-an* (masc.)
Sňěžana 48, *Mòdran* 178, 181, *Rèpl'an* 113 (tu może **-janъ*).
18. Nazwy z suf. *-en*
Bòkl'en 109 (od *bòkla*), *Mèdlen* 66.
19. Nazwy z suf. *-uša*
Bjèluša 85, *Okànuša* 165.
20. Nazwy z suf. *-ište*
sing. *Dèrenčište* 49 (z turec.), plur. *Bàništa* 157.
21. Nazwy z suf. *-ava*
Bjèlava 52, *Břzava* 178, 182.
22. Nazwy z suf. *-va*
Pìva 37—38 (być może nazwa przedśłowiańska, jeśli słowiańska, to od *piti*), *Lòkva* 113, *Lòkve* plur. 65.
23. Nazwy powstałe z wyrażen przyimkowych
Ïzgrada 102 (genetywna), *Pòdgor* 119, *Pòdgradac* 142, *Podòsoje* 99, *Záboj* 145.

III. NAZWY ZŁOŻONE

1. Złożenia dwuczłonowe
- 1.1. Z adiectivum w I członie i substantivum w II członie
- 1.1.1. Z adiectivum apelatywnym w I członie:
fem.: *Bijelā rijeka* 128, *Bijelā vòda* 119, *Črvenā rijeka* 126, *Dòbrā vòda* 161, 146, 140, 114, 99, 68, *Křivā bāra* 65, *Mālā bāra* 65, *Čřnā rijeka* 152, 58, *Črvenā lòkva* 51, *Bisěrnā vòda* 176, *Dòňā česma* 119, *Kòzjā vòda* 105, *Vitā bāra* 50, *Vúčjā lòkva* 146, *Zèlenā lòkva* 114, *Zlātnā vòda* 163,
masc.: *Bijelī pòtok* 170, *Čřnī pòtok* 115, *Dùbokī pòtok* 182, 46, 85, 93, 94, 125, 140, 142, 161, *Gòrni brestòvik* 119, *Gūstī jělāh* 157, *Kiseli pòtok* 78, *Māli pòtok* 85, *Pāsji pòtok* 117, *Slāni pòtok* 172, *Stùdeni pòtok* 178, *Studenī Jádar* 149, 152, *Vřān pòtok* 164, *Věliki pòtok* 70, 91—92, *Zèlenī Jádar* 149, *Žěl'en pòtok* 142,
neutr.: *Bijelō jèzero* 54, *Čřnō jèzero* 54, *Mālō jèzero* 146, *Vělikō jèzero* 146, *Vřáčě vrělo* 114,

plur.: *Bijelē vōde* 87, 146, 160, *Dōbrē vōde* 67, *Sirovē lōkve* 114, *Stū-d'enē vōde* 65,

- 1.1.2. Z adiectivum z suf. *-sk-* w I członie:
- 1.1.2.1. z adiectivum odapelatywnym: *Selački pòtok* 155, *Mlinski pòtok* 103, *Orski pòtok* 93, *Lūčki pòtok* 76, *Ūlaski pòtok* 45 (od turec. *ulak*), *Ōmarski pòtok* 86, *Majdanski pòtok* 125, *Hajdūčki čardak* 131, *Vinski pòtok* 100, *Hajdūčkā česma* 98, *Bunarska voda* 106, *Hajdūčkō vrēlo* 99, *Stānskō vrēlo* 96, *Kōńskē vōde* 66.
- 1.1.2.2. z adiectivum od nazw wsi i osad: *Barĩnski pòtok* 107, *Brātiški pòtok* 76, *Debēl'āčki pòtok* 169, 172, *Demĩrski pòtok* 104, *Devētački būnār* 98, *Drāgosĩnski pòtok* 91, *Dūbravički pòtok* 133, *Glāvički pòtok* 71, *Grābovički pòtok* 141, *Hōiočĩnski pòtok* 88, *Kōlārski pòtok* 119, *Kri-žĩnski pòtok* 133, *Lūński pòtok* 92, *Ōlijački pòtok* 103, *Ōrahovački pòtok* 103, *Řžĩnski pòtok* 133, *Sjētlĩnski pòtok* 86, *Sopōtnički pòtok* 134, *Sūški pòtok* 45, *Vihārski pòtok* 85, *Zākmĩrski pòtok* 54, *Bjēlo-vačkā rijeka* 124, *Brēzovičkā rijeka* 124, *Břničkā rijeka* 88, *Būkovičkā rijeka* 150, *Čičevačkā rijeka* 128, *Đākovskā rijeka* 77, *Đĩmničkā rijeka* 124, *Dobropoljska rijeka* — mapa, *Dūbničkā rijeka* 154, *Glōgovskā rijeka* 131, *Grābovičkā rijeka* 122, *Gřbavičkā rijeka* 170, *Kāmeničkā rijeka* 85, *Kosōvskā rijeka* 72, *Kōstračkā rijeka* 150, *Krāvičkā rijeka* 158, *L'ēl'ičkā rijeka* 71, *Lōkāńskā rijeka* 174, *Lōzničkā rijeka* 123, *Lū-kavičkā rijeka* 153, *Mrāvińskā rijeka* 78, *Ōbadskā rijeka* 125, *Pīličkā rijeka* 174, *Pōdhrańenskā rijeka* 78—80, *Pōtočarskā rijeka* 130, *Rō-žāńskā rijeka* 169, *Vřbničkā rijeka* 53, *Zālaskā rijeka* 125, *Žl'ēbačkā rijeka* 120—122, *Zvōrničkō jēzero* 165.
- 1.1.2.3. z adiectivum od innych toponimów: *Brēžāński pòtok* 149 (od *Brežani*), *Jēlāški pòtok* 126 (od *Jēlāh*), *Jēlovački pòtok* 143 (od *Jēlovac*), *Lipo-vački pòtok* 181 (od *Lipovac*), *Mřkodolski Pòtok* 85 (od *Mrkōdō*), *Ōlašaski pòtok* 63 (od *Ōlašani*), *Pōlomski pòtok* 133 (od *Pōlom*), *Stō-lački pòtok* 76 (od *Stolac*), *Ūsovički pòtok* 46 (od *Usovica*), *Zābojski pòtok* 59 (od *Zāboj*), *Bl'ečevskā rijeka* 131 (od *Bl'ečeva*), *Dubōvičkā rijeka* 132 (od *Dubōvik*), *Fōjharskā rijeka* 129 (od *Fojhar*), *Jēlovačkā vōda* 146 (od *Jelovac*), *Jōšaničkā rijeka* 161 (od nazwy rzeki *Jōšanica*), *Kisēl'āčkā rijeka* 130 (od nazwy źródła *Kiseljak*), *Ōsatskā rijeka* 117 (od *Ōsat*), *Sāškā rijeka* 124 (od *Sāse*), *Slāńskā rijeka* 159 (od *Slāna*), *Solōcuškā rijeka* 130 (od *Solōcuša*), *Zālukovičkā rijeka* 154 (od *Zālukovik*), *Tēgarskā rijeka* 123 (od *Tēgāre*), *Tōbutskā rijeka* 182 (od *Tōbut*), *Tōpličkā rijeka* 117 (od *Toplica*), *Vōl'evičkā rijeka* 125 (od *Vol'evica*), *Prāčko vrēlo* 96 (od nazwy rzeki *Prāča*), *Starōbrodskō vrēlo* 110 (od *Stari Brod*).
- 1.1.2.4. z adiectivum od nazw osobowych: *Drāžĩnski pòtok* 93 (od *Dražin*), *Cāmińskā rijeka* 163 (od *Cāmil*),
- 1.1.2.5. z adiectivum od nazwy etnicznej: *Vlāškā vōda* 55, *Vlāškē vōde* 97 (od *Vlāh*).
- 1.1.2.6. z adiectivum typu *Třřičkā rijeka*, gdzie podstawą jest nazwa wsi (lub innego toponimu) zakończzonego na *-ić*, *-ići*. Forma typu **Třřić+ska*

uległa uproszczeniu w *Tršičkã*: *Bañevičkī pòtok* 134 (od wsi *Bañeviči*), *Döbrojevičkī pòtok* 94 (od wsi *Döbrojeviči*), *Sělakovičkī pòtok* 155 (od toponimu *Selakoviči*), *Sikiričkī pòtok* 123 (od wsi *Sikiriči*), *Südičkī pòtok* 94 (od miejsca *Südiči*), *Črvičkã rijeka* (od miejsca *Črvice*), *Fākovičkã rijeka* 122 (od wsi *Fākoviči*), *Målesičkã rijeka* 171 (od wsi *Målesiči*), *Püsmoličkã rijeka* 128 (od wsi *Püsmolič*), *Šetičkã rijeka* 169 (od wsi *Šetiči*), *Tršičkã rijeka* 171 (od wsi *Tršič*).

1.1.3. Z adiectivum z sufiksami rozszerzonymi

1.1.3.1. z suf. *-ački, -ačka*: *Stüpačkī pòtok* 154 (od wsi *Stup*), *Måhačkã čësma* 66 (od n. os. *Mach?*), *Tåbanačkã rijeka* 171 (od wsi *Tabanci*).

1.1.3.2. z suf. *-anski, -anska*: *Bišl'ånskī pòtok* 157 (od wsi *Bišina*), *Måhal'ånskī pòtok* 90 (od wsi *Måhala*), *Vřtočånskī pòtok* 156 (od wsi *Vřtoče*), *Vukovičånskī pòtok* 155 (od wsi *Vukoviči*), *Cerånskã rijeka* 158 (od wsi *Cërskã*), *Mlěčvånskã rijeka* 122 (od wsi *Mlečva*), *Pečånskã rijeka* 117 (od wsi *Pěč*), *Råkič(an)skã rijeka* 87 (od wsi *Råkiči*).

1.1.3.3. z suf. *-inski*: *Milotinskī pòtok* 87 (od n. os. *Milota*).

1.1.3.4. z suf. *-ički*: *Ståjničkī pòtok* 87 (od wsi *Stajna*).

1.1.3.5. z suf. *-nička*: *Javõrničkã rijeka* 169 (jeśli od *javor*).

1.1.3.6. z suf. *-anički*: *Glüšaničkī pòtok* 157 (od wsi *Glušac*).

1.1.3.7. z suf. *-evički*: *Ugl'ëvičkī pòtok* 183 (jeśli od *ugl*, adi. *ügl'en*).

1.1.4. Z adiectivum z suf. *-in-* w I członie:

od apelatywów oznaczających oosby lub od nazw własnych osób: *Běšin pòtok* 151 (od *Běšo*), *Grěbin pòtok* 170 (od *Grebo*), *Hådžijiün būnar* 99 (od *hadžija*), *Jělin pòtok* 169 (od *Jěla*), *Låkin pòtok* 169 (od *Låka*), *Pršīn pòtok* 96 (od *Pršo, Prho*), *Šåkotīn tår* 173 (od *Šakota*), *Tücin pòtok* 95 (od *Tüco*), *Žīgīn būnår* 113 (od *Žiga*), *Alipašina vòda* 146 (od *ali-påša*), *Boksīna rijeka* 158 (od n. os.?), *Kådunīna vòda* (od *kåduna*), *Påšīna čësma* 50 (od *påša*), *Tirīna vòda* 173 (od **Tiro*), *Šådi-no vrëlo* 54 (od *Šadija*).

1.1.5. Z adiectivum z suf. *-ov- // -ev-* w I członie:

od apelatywów: *Cërõv pòtok* 174 (od *cer*), *Imåmõv pòtok* 103 (od *imam*), *Krål'eva čësma* 160 (od *krål'*),
od nazw osób: *Elezova båra* 65 (od *Elez*), *Måmutova vòda* 184 (od *Mahmut*), *Čåvlovo vrëlo* 48 (od *Čavle, Čavlo*),
od nazwy wsi: *Štëdrovo vrëlo* 150 (od wsi *Štedrič // Štedra*).

1.1.6. Z adiectivum derywowanym fleksyjnie w I członie:

Cerski pòtok 158 (od wsi *Cërskã*), *Stõžerskī pòtok* 123 (od wsi *Stõžersko*).

1.2. Z substantivum w I członie i substantivum w II członie

1.2.1. z substantivum apelatywnym w I członie:

Bådañ-vrëlo 66, *Båjnã lüčica* 153 (**bånja*), *Gõsvoja-vrëlo* 67.

1.2.2. z nazwą wsi w I członie:

Båškovič-pòtok 76, *Jěleč-pòtok* 61, *Kozluk Potok* 171, *Labüčkã rijeka* (od wsi *Labüčkã*), *Potočari rieka* 130, *Vrëla-pòtok* 174 (od wsi *Vrëla*).

- 1.2.3. z substantivum w genetivie w II członie:
Vrëlo Prăčë 96 (od rzeki *Prăča*), *Vrëlo Tišćë* 146 (od rzeki *Tišća*).
- 1.2.4. z nazwą osobową w genetivie w I członie:
Alibašića pòtok 102, *Băbića bünār* 98, *Mărušića ćuprija* 100, *Rišića riĵeka* 115.
- 1.2.5. z nazwą wsi w genetivie w I członie:
Barakovića riĵeka 117 (od wsi *Barakovići*), *Būĵakovića riĵeka* 118 (od wsi *Bujakovići*), *Josićā riĵeka* 172 (od wsi *Josići*), *Jövelića pòtok* 133 (od toponimu *Jovelići*), *Kālimanića pòtok* 118 (od wsi *Kālimanići*), *Kòkanovića pòtok* 150 (od wsi *Kokanovići*), *Krājćinovića pòtok* 151 (od wsi *Krājćinovići*), *Kūkavića pòtok* 100 (od wsi *Kūkavići*), *Mălešića čësma* 171 (od wsi *Mălešići*), *Milóševića pòtok* 70 (od wsi *Milóševići*), *Mitrovića pòtok* 150 (od wsi *Mitrovići*), *Próhića riĵeka* 115 (od wsi *Prohići*), *Ristijevića pòtok* 151 (od wsi *Ristijevići*), *Trišića pòtok* 144 (od wsi *Trišići*), *Vukića vrëlo* 143 (od wsi *Vukići*), *Vūkšićā riĵeka* 159 (od wsi *Vūkšići*), Wg D. Vujićića 70 są to zupełnie nowe nazwy, najczęściej małych rzeczek. I człón w genetivie. Powinien być to gen. pluralis. Jednakże w gwarze formy genetivu pluralis i singularis różnią się tylko akcentem i w rezultacie opozycja ta zacięra się.
2. Złożenia trzyczłonowe
Čësma na kláncu 96, *Kúla-Grād pòtok* 163.
3. Zrosty
Bjelòbara 164, *Rèvidò* 92 (*revi + dol*), *Sūhožāj* 77 (II człón niejasny), *Tròglav* 59, *Vúkovrāt* 106.
4. Inne
Stărač-băra 171 (od nazwy rzeki *Stărača băra*).

Frekwencja wymienionych typów nazw wodnych przedstawia się następująco:

I. Nazwy prymarne	67
1. Nazwy równe apelatywom	45
2. Nazwy przeniesione z nazw geograficznych	17
3. Nazwy przeniesione z nazw osób	3
4. Nazwy niejasne	2
II. Nazwy sekundarne	187
1. Nazwy archaiczne (przedślówiańskie)	
z suf. <i>-a</i>	5
z suf. <i>*-b</i>	2
2. Nazwy słówiańskie z suf. - fleks. <i>-a</i> ,	5
3.1. Nazwy z suf. <i>-ac</i>	8
3.2. Nazwy z suf. <i>-ovac</i>	6
3.3. Nazwy z suf. <i>-ovac</i> // <i>-evac</i>	14
4.1. Nazwy z suf. <i>-ica</i>	20
4.2. Nazwy z suf. <i>-anica</i>	3
4.3. Nazwy z suf. <i>-enica</i>	1
4.4. Nazwy z suf. <i>-nica</i>	7

4.5. Nazwy z suf. <i>-šnica</i>	4
4.6. Nazwy z suf. <i>-ovica</i> // <i>-evica</i>	6
4.7. Nazwa z suf. <i>-ovnica</i>	1
4.8. Nazwy z suf. <i>-štica</i>	2
5.1. Nazwy z suf. <i>-ić</i>	7
5.2. Nazwy z suf. <i>-nić</i>	2
5.3. Nazwa z suf. <i>čič</i>	1
6.1. Nazwa z suf. <i>-ač</i>	1
6.2. Nazwy z suf. <i>-ača</i>	7
6.3. Nazwy z suf. <i>-ovača</i>	2
7.1. Nazwa z suf. <i>-je</i>	1
7.2. Nazwy z suf. <i>-ja</i>	6
7.3. Nazwy z suf. <i>-nja</i>	2
7.4. Nazwy z suf. <i>*-(v̄n)jv̄</i>	2
8. Nazwy z suf. <i>-ak</i> (\leq <i>*-vk̄v̄</i>)	6
9.1. Nazwy z suf. <i>-ak</i> (\leq <i>*-jak̄v̄</i>)	7
9.2. Nazwy z suf. <i>-ňak</i>	1
10.1. Nazwy z suf. <i>-ka</i>	5
10.2. Nazwa z suf. <i>-anka</i>	1
10.3. Nazwa z suf. <i>-avka</i>	1
11.1. Nazwy z suf. <i>-ik</i>	6
11.2. Nazwy z suf. <i>-nik</i>	4
11.3. Nazwy z suf. <i>-ovik</i>	4
12. Nazwa z suf. <i>-el</i>	1
13. Nazwy z suf. <i>-lo</i>	2
14. Nazwy z suf. <i>-ul'a</i>	2
15.1. Nazwy z suf. <i>-in, -ina, -ine</i>	8
15.2. Nazwa z suf. <i>-ovine</i>	1
16. Nazwy z suf. <i>-iña</i>	2
17. Nazwy z suf. <i>-an, -ana</i>	4
18. Nazwy z suf. <i>-en</i>	2
19. Nazwy z suf. <i>-uša</i>	2
20. Nazwy z suf. <i>ište</i>	2
21. Nazwy z suf. <i>-ava</i>	3
22. Nazwy z suf. <i>-va</i> (?)	3
23. Nazwy powstałe z wyrażen przyimkowych	5
III. Nazwy złożone	245
1. Złożenia dwuczłonowe	237
1.1. z adiectivum w I członie	
1.1.1. z adiectivum apelatywnym w I członie	57
1.1.2. z adi. z suf. <i>-sk-</i> w I członie	109
1.1.3. z adi. z suf. rozszerzonymi:	
<i>-ački, -ačka</i>	3
<i>-anski, -anska</i>	8
<i>-inski</i>	1

-ički	1
-nička	1
-anički	1
-evički	1
1.1.4. z adi. z suf. <i>-in-</i> w I członie	15
1.1.5. z adi. z suf. <i>-ov-</i> // <i>-ev-</i> w I członie	7
1.1.6. z adi. derywowanym fleksyjnie w I członie	2
1.2. z substantivum w I członie	
1.2.1—2. z substantivum w nominativie	11
1.2.3—5. z substantivum w genetivie	20
2. Złożenia trzyczłonowe	2
3. Zrosty	5
4. Inne	1

W nazwach wodnych dorzecza Driny zwraca uwagę:

- 1) Nikła ilość nazw archaicznych, przedślowiańskich (7?).
- 2) Stosunkowo niewielka grupa nazw prymarnych (67).
- 3) Znaczna przewaga nazw złożonych, dwuczłonowych (237).
- 4) Wśród nazw sekundarnych (186) największą frekwencję mają
 - a) nazwy z suf. *-ac* i pochodnymi (28)
 - b) nazwy z suf. *-ica* i pochodnymi (22)
- 5) Pozostałe formanty nazw sekundarnych są bardzo zróżnicowane i stosunkowo mało produktywne. Tak częsty w Polsce typ nazw rzecznych z suf. *-ka* jest tu bardzo nieliczny (7 nazw).
Większość formantów tworzących nazwy w dorzeczu Driny znana jest także z hydronimii innych obszarów słowiańskich.
- 6) Wśród formantów charakterystycznych dla obszaru Jugosławii zwraca uwagę
 - a) suf. *-ić, -nić, -čić* (10)
 - b) suf. *-ač, -ača* (9)
- 7) Dominującym typem nazw wodnych w dorzeczu Driny są nazwy dwuczłonowe z adiectivum w I członie.
- 8) I człon nazw dwuczłonowych tworzony jest najczęściej jako adiectivum z suf. *-sk-* (125). Choć jest to z pewnością późny sposób tworzenia nazw wodnych (zwłaszcza od nazw wsi), jest on wspólny dla różnych obszarów Słowiańszczyzny; między innymi ogromnie popularny na terenie Polski.
- 9) Znacznie rzadsze są w tej funkcji adiectiva z suf. *-in-* (15) i *-ov-* // *-ev-* (7).
- 10) Szczególnie interesujące są w dorzeczu Driny nazwy wodne złożone z substantivum w genetivie w I członie, typu *Bùjãkovića rijeka*, tworzone od nazw wsi.

Zusammenfassung

DIE BILDUNG VON HYDRONYMEN AUF DEM LINKEN DRINAUFER

Im Artikel werden mittels der Methode von struktureller Analyse die Onyme im Bezug auf die Wortbildung aus der Monographie von D. Vujičić »Hidronimi u lijevom slivu Drine« analysiert. Das Material ist in drei Grundgruppen verteilt: I. primäre Namen (Typus *Vòda*), II. sekundäre Namen (Typus *Dràgosavac*) und III. zusammengesetzte Namen (Typus *Pràčko vrèlo*). Weiter werden sie in die Untergruppen geteilt. Den überwiegenden Typus der Hydronyme auf dem linken Drinaufer bilden zweigliedrige Namen mit dem Adjektiv im ersten Teil (Typus *Cřnā pòtok*). Unter den sekundären Namen gibt es am meisten Bildungen auf Suffixe *-ac* und *-ica*. Primäre Namen gibt es relativ sehr wenig. Besonders sind diejenigen zusammengesetzten Hydronyme interessant, die mit den Genitivformen von Dörfernamen als dem ersten Teil zusammengesetzt sind (Typus *Bùjakovića rìjeka*).